

Lesbeschrijving – De nieuwe oppas

Turbo Tim - Bram Kasse

Les 1 - 45 min
Les 2 - 50 minMonitoring:
opdracht 1d+e (les 1) + opdracht 4 (les 2)

Materialen

- Het gebruikte boek
- Leeswerkschrift 5A
- Woordstroken
- Opzoekboekje
- Markeerstiften (2 per leerling)
- Een sjaal (les 2)
- Eventueel een smartphone en verrekijker

Korte inhoud

De verhaalttekst gaat over Tim (en Tamar). Papa en mama gaan winkelen en het kost moeite een oppas te regelen. Gelukkig lukt het toch. De kinderen ontdekken dat je een nieuwe oppas moet leren kennen. Het verhaalfragment is verdeeld over les 1 en 2.

Inhoudelijke leesdoelen

- Je ontmoet de nieuwe oppas van Tim.
- Je bedenkt wat je van de oppas vindt.
- Je leert Turbo Tim beter kennen.

Strategiedoelen

Voorspellen: (1.1*)

- De leerling doet een voorspelling.

Vragen stellen: (2.1)

- De leerling stelt open tekstvragen die beginnen met de WH-vraagwoorden.

* subdoel komt terug in de monitoropdracht(en).

Woorden

Turbo Tim – Bram Kasse

Les 1

Zelfst. naamwoorden

de treden
de collega

Overige woorden

toevallig
tevreden

Werkwoorden

sissen
staren
kuchen

Les 2

Zelfst. naamwoorden

de peper
de knoflook

Overige woorden

met een zwier
plotseling
nors
turbo
mensenkinderen

Werkwoorden

waggelen
je blik verplaatsen
neuriën
protesteren

Les 1

Start+1 Slide 'Start' – Bekijk het boek. Vertel dat we fragmenten gaan lezen uit dit boek.
Vraag: Wat is de titel? Wie is de auteur?

Slide 1 – Kijk samen naar de vooruit- en terugkijkpagina in het leeswerkschrift.
Geef aan wat er te zien is, lees het samen:

Wat ga je leren? Hier staan de leesdoelen. Ze gaan over het onderwerp van de tekst. Pak het leesboek erbij. Zet de leesdoelen van de tekst centraal en maak het strategiedoel 'voorspellen' ondergeschikt. Maak hardop denkend duidelijk: 'Ik zie dat deze les over een leesboek gaat! Turbo Tim'...wat een grappige titel! Ik ben benieuwd waar het verhaal over gaat... 'Bij het bedenken waar het verhaal over gaat kan ik de hulp van Vera Verrekijker gebruiken.'

Hoe ga je de tekst lezen? Je kunt een tekst op verschillende manieren lezen. Het ligt eraan wat je met een tekst wilt doen. We noemen dit 'leeshoudingen'.

- Wie weet nog welke leeshouding bij Vera Verrekijker hoort? (globaal lezen)
- Laat de kinderen globaal lezen aankruisen.
- Is het leuk om een verhaal te lezen? (Ja, laat de kinderen lezen voor je plezier aankruisen)

In les 2 wordt er dieper ingegaan op de leeshoudingen.

Welke leesstrategieën ga je oefenen? Hier vind je de karakters die je helpen de tekst goed te begrijpen.

Klik op de knop en bekijk de poster. Laat eventueel je smartphone en de verrekijker zien, uit les 1 en 2.

Benoem de karakters Vince Vlog en Vera Verrekijker:

- Vera Verrekijker - Voorspellen: In les 1 bedenk je waar het verhaal over zal gaan en in les 2 bedenk je hoe het verhaal verder gaat. Vera Verrekijker geeft je tips.
- Vince Vlog - Vragen stellen: In les 2 oefen je vragen te stellen over het verhaal. Vince Vlog helpt je daarbij.

1 Slide 1 - Zoom in op 'Wat vind jij?'. De kinderen noteren aan de hand van hun eigen ervaringen wat zij belangrijk vinden bij een oppas. Vervolgens stellen ze een top 3 samen. Laat hen de top 3 delen met een maatje.

Het gaat erom dat de voorkennis en ervaringen over het onderwerp geactiveerd worden.

2-4

Slide 2 - Klik op de bovenste knop. Bekijk met de kinderen 'Voorspellen bij een verhaalttekst'. Geef aan dat de kinderen gaan kijken naar:

- De titel van het boek
- De titel van het verhaal
- De voorkant van het boek
- De illustraties bij het verhaal

1

Bespreek de antwoorden nog niet, dit komt bij opdracht 1.

Slide 2 t/m 4 - Bekijk met de kinderen kort het verhaal, zowel van les 1 als 2. Zoom in waar nodig, zonder het verhaal te lezen. Wijs aan waar de titel en de illustraties te zien zijn. Benoem dat dit *globaal lezen* heet.

Slide 3 - Zoom in op opdracht 1*. Laat de kinderen individueel opdracht 1 maken.

Opdracht 1c is een praatopdracht voor tweetallen.

*Suggestie voor monitoring: Bespreek opdracht 1d+e niet na, maar kijk het op een later moment zelf na. Noteer je observaties rondom de strategie 'voorspellen' in de monitor (1.1).

JIJ-fase

JULLIE-fase

2

Slide 2 - Lees samen met de kinderen fragment 1 t/m 3. Tijdens het lezen markeren ze de moeilijke woorden.

Tip: Zorg voor twee kleuren markeerstiften per kind.

- Een vaste kleur voor de moeilijke woorden.
- Een vaste kleur voor belangrijke woorden.

Vaste kleuren voor de hele klas zorgen voor duidelijkheid, hanteer deze kleuren ook op het digibord.

 2-3 Slide 2 - Besteed aandacht aan de woorden die de kinderen gemarkeerd hebben.

Doe bij enkele woorden hardop denkend voor hoe woordstrategieën in te zetten zijn om tot de betekenis te komen, zoals 'de treden' in regel 3: 'Ik lees dat de treden glad zijn...Ik lees even verder...Hé ik lees dat Tim de trapleuning vastgrijpt. Aha, als ik dus even niet goed weet wat 'treden' zijn, lees ik gewoon even verder! Nu weet ik dat het over de traptreden gaat, want er staat 'trapleuning'. Ik herinner me ook het plaatje van de voorkant van het boek.'

Klik op de onderste knop naar de woordstrategieën uit het opzoekboekje.

Vraag welke woordstrategie je zojuist gebruikt hebt. (verder lezen en naar het plaatje kijken)

Bespreek nog enkele moeilijke woorden, zoals: 'toevallig' (r.14), 'de collega' (r. 43) en 'tevreden' (r. 50).
Bespreek ook de woorden die de kinderen benoemen.

Wissel het hardop denken af met interactie:

- Gebruik de woordstrategieën tijdens het bespreken.
- Zorg voor opzoekboekjes: de kinderen leggen pagina 4 open voor zich.
- Hang de woordstroken op.

Let op: hang de woordstroken 'sissen' (r. 25), 'staren' (r. 34) en 'kuchen' (r. 41) op het bord.

2 Slide 3 - Zoom in op opdracht 2.

Geef aan dat de kinderen gaan oefenen met de werkwoorden die op het bord hangen.

Bespreek de opdracht kort na zodat de werkwoorden voor alle kinderen duidelijk zijn.

1 Slide 1 - Kijk terug op de les. Stel vragen als:

- Hoe hielp Vera Verrekijker je met voorspellen?
- Welke leesdoelen kunnen we afkruisen? (concludeer dat je leesdoel 1 half kan afkruisen, je leert Tim in les 2 nog verder kennen)
- Benoem bewust dat het leuk is om in les 2 verder te lezen in het verhaal.

Kijk vooruit naar les 2. Het verhaal gaat verder. Hoe zou de nieuwe oppas zijn? De kinderen gaan met alle drie de leesdoelen aan het werk.

Les 2

Vooruitkijken 05

 1 Slide 1 - Herhaal de leesdoelen. Vertel dat het verhaal over de oppas verder gaat. Zou de nieuwe oppas leuk zijn?

Klik op de knop bij de leeshoudingen en bekijk opzoekboekje pagina 6.

Vertel welke leeshoudingen aan bod komen, blader verder in het opzoekboekje naar pagina 7, 9 en 12.

- *Globaal lezen*: je bedenkt waar de tekst over zal gaan zonder de tekst te lezen! (pagina 7)
- *Precies lezen* - 'De tekst goed begrijpen': je leest de tekst met extra aandacht zodat je het goed begrijpt en de vragen van Vince kunt beantwoorden. (pagina 9)
- *Lezen voor je plezier*: je geniet van het leuke verhaal en de grapjes. (pagina 12)

Laat de kinderen de leeshouding *precies lezen* aankruisen op de vooruit- en terugkijkpagina in het leeswerkschrift.

Herhaal Vera en Vince, de twee karakters die deze les geoefend worden:

- Vera Verrekijker (voorspellen) - Hoe zal het verhaal verder gaan? Vera helpt je daarbij.
- Vince Vlog (vragen stellen) - Na het lezen van het verhaal maak en bedenk je vragen. Vince helpt je daarbij.

Tekst lezen 10

 3-4 Slide 3+4 - Kies hoe het tweede deel van het verhaal gelezen wordt. Het gaat om fragment 4 t/m 7.

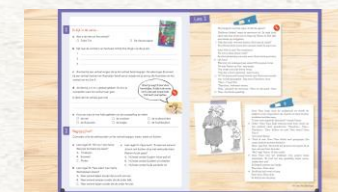

Kijk wat passend is bij de kinderen:

- Lees het verhaal expressief voor.
- Lees het klassikaal en geef beurten.
- Laat kinderen het in tweetallen hardop lezen.

De kinderen markeren de moeilijke woorden tijdens het lezen. Ze gebruiken de afgesproken kleur. Bekijk ook samen de illustraties.

3-4 Let op: zorg voor een sjaal en de opzoekboekjes.

Slide 3+4 - Zoom in op de tekst. Bespreek een aantal moeilijke woorden: woorden die de kinderen benoemen en die jij belangrijk vindt. Wissel het hardop denken af met interactie. Markeer de woorden op het digibord.

Start met modellen van 'met een zwier' (r. 3): 'De oppas heeft een sjaal om. Die doet ze af lees ik. Dat doet ze 'met een zwier'.

Hmmm, wat zou dat betekenen? (pak de sjaal en doe hem losjes om)

Even proberen hoor. De mevrouw trekt de sjaal los, lees ik. Oh, dan zit de sjaal natuurlijk niet strak om haar nek en vliegt de sjaal zo de lucht in als ze eraan trekt! (doe dit voor)

Ik denk dat 'met een zwier' betekent dat de sjaal in één keer soepel af gaat en een beetje in de lucht gaat.'

Klik op de knop bij fragment 4 voor de woordstrategieën. De kinderen hebben hun opzoekboekje open op pagina 4. Bespreek bijvoorbeeld:

- Waggelen (r. 4) (kijk naar het plaatje, een eend waggelt ook)
- Je blik verplaatsen (r. 7) (kijk naar het plaatje, verder lezen)
- Nors (r.13) (kijk naar het plaatje en teruglezen, hij vindt het aaien niet fijn)
- Neuriën (verder lezen, ze gaat later nog een liedje zingen)
- Turbo (r.65) (teruglezen)

Hang de woordstrookjes op in de klas.

De kinderen schrijven de woorden die ze willen onthouden in het leeswerkschrift bij 'Mijn woorden'.

5 Slide 5 - Zoom in op opdracht 3. Herhaal met de kinderen:

- Wat is een open vraag? (een vraag die begint met een vraagwoord en waarop je niet met 'ja' of 'nee' kunt antwoorden)
- Welke WH-vraagwoorden heeft Vince Vlog je geleerd? (wie, wat, waar, wanneer, welke, waarom, hoe)
- Klik op de knop bij Vince Vlog als je de strategie 'vragen stellen' wilt herhalen.

3

Neem vervolgens opdracht 3 kort door en laat de kinderen de opdracht maken:

a t/m d - in tweetallen

e - individueel (zodat bij de klaaropdracht maatjes elkaars vragen kunnen beantwoorden)

JULLIE-fase

JIJ-fase

5

Slide 5 - Zoom in op opdracht 4* en 5. Licht de opdrachten kort toe.
Opdracht 4*: het voorspellen wordt herhaald. De kinderen gebruiken de illustratie om te bedenken hoe het verhaal verder gaat.

Opdracht 5: de kinderen vullen de tabel in die samenhangt met de leesdoelen.

4+5

De kinderen maken de opdrachten individueel, maar pas dit aan naar eigen inzicht.

Differentiatie: loop rond en kijk hoe het gaat. Pas de WIJ-fase toe mocht dit nodig zijn. Kinderen die vlot klaar zijn, kunnen werken aan de klaaropdracht.

*Suggestie voor monitoring: Bespreek opdracht 4 niet na, maar kijk het later zelf na.

Noteer in de monitor je observaties bij de strategie 'voorspellen' (1.1).

WIJ-fase

Terugkijken 03

1

Slide 1 - Kijk samen terug op de les. De kinderen pakken de vooruit- en terugkijkpagina voor zich.

Neem de leesdoelen door en trek de conclusie dat de kinderen in opdracht 5 aan de leesdoelen hebben gewerkt.
Stel de volgende vragen:

- Wat vinden de kinderen van oma Theo?
- Zou je ook wel zo'n oppas willen?

De kinderen kruisen alle leesdoelen af.

